

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

حامل : متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی و قانونی - سوالات -

شماره تلفن : ۸۸۹۴ - ۸۸۹۵ - ۸۸۹۶ - ۵۴۴۸

سال چهارم - شماره ۱۱۱۴

صفحه ۳۷۶۱

میر: سید محمد شامی

۱ شنبه ۲۱ آذرماه ۱۳۲۷

دوره یازدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۶۴۹

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱ - صورت مشروح مذاکرات صدویست و سومین جلسه دوره یازدهم از صفحه ۱ تا ۷
- ۲ - اخبار مجلس » ۷
- ۳ - تصویبنامه » ۸
- ۴ - آگهی های رسمی » ۹

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۲۳

صورت مشروح مذاکرات مجلس روزیک شنبه بیست و یک آذر ماه ۱۳۲۷

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت جلسات قبل
- ۲ - تقدیم يك فقره لایحه از طرف آقای وزیر دارائی بقید دوفوریت
- ۳ - بیانات قبل از دستور آقای مامقانی
- ۴ - بقیه مذاکره در آئین نامه داخلی جدید مجلس
- ۵ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت نه و سی پنج دقیقه صبح بریاست آقای امیر حسین ایلیغان (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت جلسات قبل

صورت جلسات قبل را آقای موسوی (منشی) قرائت کردند

دوساعت و یکربع بظهور روز یکشنبه چهاردهم آذر مجلس بریاست آقای رضا حکمت تشکیل و صورت جلسه پیش قرائت گردید .
اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان : کفائی - رحیمیان اخوان - بهار - شهاب خسروانی - علی اکبر ملکی لیلوئی - صنوی .

دیر آمدگان با اجازه - آقایان : مامقانی - بهادری - نورالدین امامی - محمد ذوالفقاری - دکتر طباطبائی - اقبال - قبادیان .

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : محمد حسین قشقای - عبدالرحمن فرامرزی - اورنگ - نراقی - آقاخان بختیار - اسدی - منصف - شریعت زاده - عزیز زنگنه - حسن اکبر .

غائبین بی اجازه - آقایان : آشتیانی زاده - تولیت - رستم گیو - کامل ماکوئی - ابوالقاسم بهمانی - امیر تیمور - قوامی - دکتر عبده - آصف ملکپور - ناصری - بهین اسفندیاری - گلبدادی - صفا امامی - کهبند .

آقای حاذقی راجع بدم تشکیل جلسه پنجمین چهارم آذر ولزوم اجرای تصمیم مقام ریاست و آقای دکتر شفق راجع باختصار مطالب در صورت جلسه و آقای مهندس رضوی راجع بدارائی شرکت نفت و نیز موضوع افسران ارتش توضیحی دادند آقای سزاوار هم در باب اسفالت راه ساره وزرند و سوابق

تاریخی این راه تذکری دادند .
آقای و کیلی راجع بوضع مذاکرات نمایندگان که بنام ملت گفته می شود ولزوم همکاری و اتفاق در انجام اصلاحات اساسی توضیحی دادند وبا اشاره بدو جنک بین المللی و وضع مملکت سوئیس گفتند هرچه در ما هست از خود ماست وبالاخره نتیجه عمل انجمن حمایت زندانیان را مبنی بر استخلاص ۵۲۶ نفر زندانی اعلام کردند در بموقع ماده ۱۰۹ نظامنامه قرائت گردید و آقای رئیس بیان داشتند که حق آقایان برای جلسه بعد محفوظ است .

آقای دکتر متین دفتری پیشنهاد کفایت مذاکرات نمودند و در اطراف آن نسبت بیرنامهائی که مورد بحث قرار میگردد و اوقات مجلس صرف موافقت و مخالفت و استيضاح از دولت می شود گفتند هیچیک از دولتها همکاری صحیح و صمیمی با مجلس نکرده و اکثریت ثابتی تشکیل نداده اند و در نتیجه مجلس بانجام تکالیف خود توفیق نیافته است و در مسائل عمومی مملکت چون درین چند جلسه آنچه باید حق صحبت ادا شده است از تکرار مکررات نه حقوق مملکت از نفت و شیلات و نه عدالت اجتماعی و ارزانی زندگی برای مردم تأمین خواهد شد باید يك حکومت ثابت متکی بملت تشکیل داد که همه بدانند ملت از آن پشتیبانی میکند و مجلس در همکاری با چنین دولتی تکالیف خود را انجام دهد . در بموقع که عده برای رأی کافی بود صورت

● عین مذاکرات مشروح یکصد و بیست و سومین جلسه از یازدهمین دوره قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

جلسات فرائد شده تصویب گردید و آقای عباس اسکندری بعنوان مخالف با پیشنهاد کفایت مذاکرات راجع به بیانات مخالف و موافق دولت و مترضین و لزوم ایراد این قبیل مطالب و اشاره بر سرمایه اصلی نفت جنوب و اینکه آغاز سخن راجع بوضع شرکت نفت برای ایجاد وحدت کلمه بین نمایندگان بود که متفقاً بگویند و از دولت آنها تأمین حقوق واقعی مملکت را بخواهند توضیحاتی دادند و عمل مخالفت خود را نسبت بکفایت مذاکرات تشریح نمودند که نخست سبب مخالفت با تشکیلات فعلی کشور و سپس مربوط سیاست خارجی مملکت و بعد مرتبط باعضاء دولت است و بکفایت مذاکرات اخذ رأی بعمل آمد و تصویب نشد .

آقای دهقان بعنوان مخالف دولت نخست از فوت ثقة الاسلامی مرحوم اظهار تأسف کردند و با اشاره باینکه مطالب من مربوط بفرآ کسیون اتحاد ملی نیست در باب برنامه دولت گفتند در چنین موقع دنیا این برنامه افتاح کننده نیست و سپس از خدمات آقای دکتر اقبال در وزارت فرهنگ شرحی ایراد و اعتراض نمودند که چرا بسمت وزارت راه معرفی شده اند .

مقارن ظهر جلسه بعنوان تنفس خاتمه یافت و بصبح روز ۳ شنبه معول گردید . ساعت نه بصبح روز ۳ شنبه شانزدهم آذر تشکیل جلسه شروع شد و آقای رئیس نیز حضور یافتند چون تا ساعت هوسه و هشت دقیقه عده برای مذاکره کافی نشد تشکیل جلسه بعهده معول گردید .

یکساعت و ربع بظهر روز سه شنبه ۶ مجلس بریاست آقای رضاحکمت تشکیل گردید اسامی غائبین روز ۳ شنبه ۱۶ آذر .

غائبین با اجازه آقایان : کفائی - دکتر راجی رحیبیان - اورنگ - اخوان - عبدالرحمن فرامرزی - قوامی بهار - شهاب خسروانی - علی اکبر - ملکی - دکتر مصباح زاده - لبقواری

غائبین بی اجازه : آقایان : آشتیانی زاده - تولیت کامل ما کوئی - ابوالقاسم بهجانی - امیر تیمور - دکتر عبده - آصف - ملک پور - ناصری - مین اسفندیاری - خوئیاری - صفا امامی - کهید

دیر آمدگان بی اجازه آقایان : بیات - مهدی ارباب - حسن اکبر - دکتر اعتبار - زنگنه - غضنفری معین زاده - آقاخان - منصف - دکتر طبا - شریعت زاده - مسعود ثابتی - اسلامی - قهرمان - گلبادی - سالار بهزادی - اسدی - هراتی - صاحب دیوانی

طرحی از طرف جمعی از نمایندگان بقید و فوریت پیشنهاد وقرات شد که آئین نامه داخلی مجلس در کمیسیون مربوطه تصویب و موقه بموقع اجرا گذاشته شود .

آقای نبوی راجع بآئین نامه ترتیب اصلاح و تکمیل آن شرحی بیان داشتند و معتقد بودند اجرای این نظامنامه بسیاری از مشکلات و موانع فعلی را از میان بر میدارد و فوریت اول مطرح شد .

آقای سزاوار مخالف فوریت بودند و اظهار عقیده نمودند که تمجیل و تسریع در انجام این منظور ممکن است نقصی بر نواقص دیگر بیفزاید بالاخص در قسمت تقییل حد تصاب تشکیل اکثریت .

بفوریت اول اخذ رأی و تصویب و فوریت دوم مطرح گردید . آقای عباس اسکندری مخالف و معتقد بودند که آئین نامه جدید عملاً وسیله تعطیل مشروطیت خواهد شد .

و تعیین مدت برای اظهارات نمایندگان موجب آن میشود که اقلیت وقت صحبت کردن در اطراف دولت و برنامه آن نداشته باشد و باین صورت حق آزادی سخن و اظهار عقیده از نمایندگان سلب میشود .

آقای دکتر معظمی باین شرحی از ترتیب اصلاح آئین نامه و اعضاء کمیسیون مربوطه گفتند بارویه فعلی مجلس عملاً تعطیل شده است نهایت اینکه در باره این تعطیل با استفاده از قانون اساسی میفرمایم تجدید نظر شود حفظ آزادی هم منحصر بعمدودی نیست به پیشنهاد چند تن از نمایندگان بفوریت دوم با ورقه اخذ رأی بعمل آمد و از ۸۵ نفر عده حاضر با کثرت پنججاه رأی تصویب و اصل ماده پیشنهادی مطرح گردید .

آقای سزاوار با اعتراض نسبت به تعدید مدت صحبت نمایندگان و فرائد ماده ۸۵ گفتند باین ترتیب ادامه مذاکرات جایز و صحیح نیست آقای عباس اسکندری با اشاره بماده ۹۷ فرائد پیشنهاد خود را در باب خروج از دستور تقاضا نمودند آقای ملک مدنی اظهار داشتند که مقصود رفع نواقص آئین نامه است که در چهل سال قبل تنظیم شده و نخست در مدت محدودی آزمایش میشود و نیز ماده ۸۵ اصلاح خواهد شد و آزادی نطق و بیان را نمیتوان محدود کرد .

در بنوع ماده ۹۷ و ماده ۱۰۶ نظامنامه فرائد و اظهار شد پیشنهاد آقای اسکندری مبنی بر خروج از دستور وارد نیست . آقای رضوی پیشنهاد کفایت مذاکرات و اظهار عقیده نمودند که اجرای نظامنامه بطریقی که پیشنهاد شده اشکالی ندارد .

آقای دکتر اعتبار نیز بیان داشتند که چون عده برای اخذ رأی کافی نیست فعلاً بموضوع متوقف بماند و برنامه دولت مطرح گردد .

ساعت دوازده ظهر ده دقیقه تنفس داده شد و سپس تشکیل جلسه بصبح چهارشنبه معول گردید دو ساعت و یکربع بظهر روز چهار شنبه ۱۷ آذر مجلس بریاست آقای رضاحکمت تشکیل گردید .

اسامی غائبین روز چهار شنبه ۱۷ آذر غائبین با اجازه آقایان : کفائی - رحیبیان - اخوان - بهار - ملکی - لبقواری .

غائبین بی اجازه آقایان : آشتیانی زاده - تولیت کامل ما کوئی - ابوالقاسم بهجانی - امیر تیمور - قوامی دکتر عبده - آصف - ناصری - مین اسفندیاری - صاحب دیوانی - صفا امامی

آقای رئیس بیان داشتند با موافقت آقایان دنباله برنامه دولت شروع میشود . آقای دهقان در تمجیل بیانات جلسه سابق راجع بموضوعیست وزارت راه و فرهنگ گفتند باید متذکر بود که مجلس و نمایندگان عقیده را سبب دارند باینکه فرهنگ از سیاست دور باشد و عقیده سیاسی در کلاس باطفال تبلیغ نشود و در قسمت برنامه و سیاست خارجی اظهار نمودند که دنیا در آستانه جنگ

وزارت دارائی شرحی ایراد نمودند و معتقد بودند برای رفع بیگاری و تولید کار دولت طرحی بمجلس تقدیم نماید و مجلس بدولت مجال دهد واز آن پشتیبانی کند تا موجب اصلاح کلی امور مملکت فراهم گردد .

آقای دکتر فلسفی پیشنهاد کفایت مذاکرات نموده با اشاره بمذاکرات آقای مهندس رضوی گفتند آنچه باید از مشکلات امور گفته شده و تکرار مکررات نتایج عملی نخواهد داشت و اضافه نمودند که با تصویب برنامه هفت ساله و چند قانون مفید و پشتیبانی از دولت آقای ساهد که مورد اعتماد مجلس شورای ملی است بیشتر برفع حوائج ملی و مملکتی توفیق میتوان یافت .

آقای عباس اسکندری مخالف بوده و بیان داشتند که اصولاً با دولتهای سابق و لاحق و آینده هم آهنگی نخواهند داشت ولی مقصود از ادامه مذاکرات آنست که در حل مشکلات امور توفیق حاصل شود و ضمن اشاره بملاقات نماینده پاکستان و سیاستگزاری ایشان از همدردیهای که نسبت بکشیر آزاد شده است در قسمت سیاست خارجی دولت گفتند مصلحت مملکت حفظ سیاست موازنه است و امتیازات خارج المملکتی باید لغو شود از جمله امتیاز بانک شاهنشاهی که نباید تعدید شود همچنین تذکر دادند که نسبت با افراد هیئت دولت مطالبی دارند که باید بیان کنند .

رأی بکفایت مذاکرات اخذ و تصویب و ۳ ربع بظهر تنفس داده شد . ده دقیقه بظهر مجلس مجدداً بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردیده و آقای ساهد نخست وزیر با اشاره بیانات مخالف دولت و علاقمندی ایشان به لزوم اصلاحات و تأمین رفاهیت عامه اظهار نمودند که مشکلات زیادی در پیش است ولی در مسائل اصولی بین نمایندگان موافق و مخالف و دولت وحدت نظر وجود دارد و در قسمت مطالبات از متفقین و موضوع نفت و شیلات و اصلاحات ضروری کشور و تأمین خواربار عمومی اقدام لازم بعمل خواهد آمد تا سطح زندگی بالا رود و هزینه یابین آید و واردات و صادرات تعادل داشته باشد و بالاخره انجام این اصلاحات و رفع این مشکلات تناسب مستقیم با پشتیبانی مجلس و کمک نمایندگان معترم دارد و نسبت بارتش و خدماتی که در ایجاد امنیت نموده است همچنین خدمات وزیر جنگ در وقایع شهریور توضیحاتی داده اظهار نمودند اگر محدودی لشگری و کشوری بوظایف خود عمل نکنند نباید از سازمانهای کشور مأیوس شد در قسمت وزارت امور خارجه نیز تحقیقات لازم بعمل خواهد آمد و بطور کلی دولت در اجرای اصلاحات مملکتی مستظهر بپشتیبانی مجلس خواهد بود .

در بنوع ماده ۹۲ اخذ رأی بعمل آمد از ۹۸ نفر عده حاضر ۵۶ رأی موافق بدولت آقای ساهد داده شد و یک نفر مخالف بود و بقیه متمنع و بیست دقیقه بعد از ظهر مجلس بتنفس خاتمه یافت و بصبح روز پنجشنبه معول گردید .

ساعت ۹ صبح روز پنجشنبه ۱۸ آذر حسب المقرر تشکیل جلسه آغاز شد آقای رئیس نیز در مجلس حضور یافتند ولی تا ساعت ۹ و چهل دقیقه عده حاضر کشاورزی و داد گاههای املاک و گداری و مشکل تراشها

برای مذاکره کافی نشد و تشکیل جلسه بصبح روز یکشنبه ۳ ساعت بظهر معول گردید .

نایب رئیس - آقای عباس اسکندری نسبت بصورت مجلس نظری دارید ؟ بفرمائید .

عباس اسکندری - صورت جلسات چند جلسه بنوعی افتاده و چندین جلسه است که اینجا مذاکره شده و بیک موردی دارد که قابل اصلاح است یکی راجع بمذاکره اینکه بنده اینجا راجع بدارائی شرکت نفت جنوب کرده در صورت جلسه نوشته شده است سرمایه نفت جنوب بنده عرض کردم دارائی نفت جنوب را در ۱۹۳۶ طبق صورت رسمی بسزده میلیون و چهار صد و پنجاه هزار لیره تخمین زده اند دارائی غیر از سرمایه است این را تقاضا دار اصلاح بکنید و در مذاکراتیکه بعنوان مخالف کفایت مذاکرات راجع باین برنامه دولت بنده کردم سه موضوع را تذکر دادم که باین سه دلیل بنده مخالف هستم و از اول دوره مجلس تا کنون با دولتهاییکه آمده اند موافقت نکرده ام یکی این بوده است که تشکیلاتی که این دولتها دارند و پایه عمل حکومت ها و هیئت حاکمه ما است غلط است و هر روز یک اشخاصی می آیند و بپستهایشان را عوض میکنند مابدولت سابق که رأی نداده ایم نسبت بان اشخاص و آن عده ...

نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس بفرمائید شما باید بفرمائید این حرف را من زده ام و نوشته اند ولی باز شما میخواهید یک صحبت های دیگری بکنید

عباس اسکندری - ... بلی همین را دارم عرض می کنم ، بنده همانهایی را که ذکر نشده است عرض می کنم ، عرض کردم سه موضوع بود که بنده گفتم یکی اینکه تشکیلات کشوری ما غلط است و این باید در صورت جلسه قید شود دوم راجع سیاست خارجی دولت بود که اینجامذاکره شد راجع سیاست یکطرفی بنده تصریح کردم که صلاح کشور ایران در سیاست موازنه است و این باید در صورت مجلس قید شود که

بنده گفتم سوم اعتراضی بود که بنده با فرادولت داشتم و آنهم قید نشده بود در صورت جلسه و کسی هم در این موضوع صحبت نکرد و بعداً آنچه که در صورت جلسه قید نشده است راجع بموضوع آئین نامه است موردی بود راجع بآئین نامه که بنده مخالفت کردم با فوریتش و همه بنظور بااصل لایحه و بنده تذکر دادم که عیب کارهای مجلس راجع بحرف زدن نماینده ها نیست و بلکه شورنکردن و حرف زدن و چیزهایی را همین جوری تهیه کردن و آوردن و از نظر مجلس گذراندن پایه معایب مجلس است و مخصوصاً در موقعی این تذکر لازم است که در مجمع ملل متحد چهل و هشت دولت در برابر هیچ رأی داده اند که آزادی و حقوق بشر را تصویب کردند بنده گفتم که در مجلس شورای ملی ایران تنها معنی که هنوز در آن آزادی هست شایسته نیست آزادی نمایندگان را در آنجا محدود کنند و مواردی را که بنده ذکر کردم در آئین نامه اینکه برای تصویب باقید در فوریت بمجلس داده شده بود که رأی کمیسیون را اجرا بکنند یکی ماده ۸۵ بود در ماده ۸۵ این آئین نامه خلاف صریح قانون اساسی ذکر شده بود بنده تذکر دادم

نایب رئیس - تمام مذاکرات در صورت مشروح جلسات ذکر شده است و اینجا صورت مختصر مجلس قرائت می شود .

عباس اسکندری - بنده خواستم سؤال بکنم که آیا حق استفاده از ماده ۱۰۹ برای تمام وکلازه محفوظ است یا برای عده معینی ، بنده استفاده از ماده ۱۰۹ را برای خودم محفوظ نگاه داشتم چون بنده توهین شده است و تهمت زده اند گفتند که بنده دزد هستم میخواهم بفهمانم که دزد کیست و مردم ایران بدانند که در مملکت دزد کیست و خادم کیست ؟

نایب رئیس - این مربوط بصورت جلسه نیست البته ماده ۱۰۹ آقا محفوظ خواهد بود فعلاً

مماقالی - بنده قبل از دستور عرض داشتم **نایب رئیس** - آقای باقائلیج در صورت جلسه فرمایشی دارید ؟ بفرمائید .

باقائلیج - بنده خواستم سؤال بکنم که آیا حق استفاده از ماده ۱۰۹ تمام وکلازه محفوظ است یا برای عده معینی ، بنده استفاده از ماده ۱۰۹ را برای خودم محفوظ نگاه داشتم چون بنده توهین شده است و تهمت زده اند گفتند که بنده دزد هستم میخواهم بفهمانم که دزد کیست و مردم ایران بدانند که در مملکت دزد کیست و خادم کیست ؟

نایب رئیس - این مربوط بصورت جلسه نیست البته ماده ۱۰۹ آقا محفوظ خواهد بود فعلاً

نایب رئیس - این مربوط بصورت جلسه نیست البته ماده ۱۰۹ آقا محفوظ خواهد بود فعلاً

نایب رئیس - این مربوط بصورت جلسه نیست البته ماده ۱۰۹ آقا محفوظ خواهد بود فعلاً

نایب رئیس - این مربوط بصورت جلسه نیست البته ماده ۱۰۹ آقا محفوظ خواهد بود فعلاً

نایب رئیس - این مربوط بصورت جلسه نیست البته ماده ۱۰۹ آقا محفوظ خواهد بود فعلاً

نایب رئیس - این مربوط بصورت جلسه نیست البته ماده ۱۰۹ آقا محفوظ خواهد بود فعلاً

نایب رئیس - این مربوط بصورت جلسه نیست البته ماده ۱۰۹ آقا محفوظ خواهد بود فعلاً

نایب رئیس - این مربوط بصورت جلسه نیست البته ماده ۱۰۹ آقا محفوظ خواهد بود فعلاً

تصویب نامه

شماره ۱۴۳۷۳

شماره ۲۷۹۱۳

وزارت کشور

هیئت وزیران برحسب پیشنهاد شماره ۵۰۷۸
 ۵۵۰۵۲ - ۲۷۹۱۳ وزارت کشور و به استناد
 تبصره (۲) از ماده (۲) قانون تقسیمات کشور تصویب
 می نمایند که بخش میانه که از بخشهای تبریز میباشد
 تبدیل بشهرستان شود و بخش های تابعه آن بعداً
 طبق تصویبنامه جداگانه تعیین خواهد شد.
 شهرستان مزبور تابع تبریز خواهد بود
 تصویبنامه در دفتر نخست وزیر است.
 نخست وزیر م ۴۸۶۹

شماره ۲۲۵۸

وزارت کشور

هیئت وزیران در جلسه سیزدهم آذر ماه ۱۳۲۷ بنا به پیشنهاد شماره ۳۴۷۴ - ۸۶۴۷
 وزارت کشور تصویب نمودند که از تاریخ صدور این تصویبنامه ردیف ۳ تصویبنامه شماره ۲۱۲۱۴ -
 ۲۵-۲-۲۸ ملغی و عوارض مشروحه زیر:

- ۱- از ریسمان محصول کارخانه خورشید وسیله کارخانه هر بقیچه ۱۰ ریال
- ۲- از ریسمان وارداتی بشهر هر بقیچه وسیله کاراز دارها < ۱۰
- ۳- از کرک صادراتی از صادرکننده هر کیلو < ۳
- ۴- از یشم « « « < ۱
- ۵- از کتیرا « « « < ۱
- ۶- از بادام « « « < ۰.۵۰
- ۷- از متمر بادام « « « < ۱
- ۸- از پسته « « « < ۲
- ۹- از خامه یشم وارده از وارد کننده « < ۵
- ۱۰- از یشم که وسیله کارخانجات حلاجی تصفیه میشود هر کیلو ۱۰ ریال از کارخانجات تصفیه بنفع
 شهرداری کرمان وصول گردد.
 تصویبنامه در دفتر نخست وزیر است.
 نخست وزیر م ۴۸۷۳